

במדינה

העם

אסטרטגיה ושמו תקציבים

במקום פתוח את החור
בתקציבה המנופח החליטה
הממשלה להגדיל את החור
בכיסוי האזרחים

אילו לקחו פטיש והלמו על ראשו של האזרח הישראלי, לא היתה המכה מהממת יותר מזו שירדה עליו השבוע, עם הגשת תקציב-הממשלה. האזרח כבר נאבק על קיומו הכלכלי כפי שלא נאבק מעולם. הרוח הרעה של האבטלה מהלכת עליו אימים. והמכבד נאלץ לוותר על דברים שהיו עד כה מובנים מאליהם לקיומו. "הידוק החגורה"

שריחאוצר רבינוביץ
מכה על הראש

חדל לחוות לגביו מליצה. רמת-מיחייתה של מישפחתו ירדה בצורה מוחשית וברו לטת.

עכשיו באה הממשלה, ובמכה מכאיבה נוספת נקטה שני אמצעים חמורים: ביד אחת העלתה את המסים הישירים, וביד השנייה הטילה מס נוסף על המעסיקים. הצעד הראשון יביא להעלאת-מחירים כללית. הצעד השני יביא לפיטורי עובדי דים.

את שני הדברים עשה יהושע רבינוביץ, שריחאוצר, כדי לסתום חלק מן החור שנוצר בין הכנסות הממשלה ובין הכספים שדרשו השרים השונים למען משרדיהם.

האזרח הנכנע ביותר. הדבר לא היה אפשרי, לולא היה האדם הישראלי האזרח הנכנע ביותר בעולם התרבותי. כל דיקטטורה היתה מתברכת באזרח סבי לגי כזה, ובדעת-קהל חסרת-אונים כזאת. כי במדינה שיש בה דעת-קהל ערה, עיתונות לוחמת ואזרח הבוטח בזכויותיו, לא היה גם יורשו של פינחס ספיר מעז להגיש תקציב כזה בשעה כזאת.

איך נולד תקציב זהוצאות? זוהי פרוצדורה שנתית, החוזרת על עצמה. האוצר מבקש באדיבות מכל שר להגיש את התקציב הרצוי למשרדו. כל שר מגיש רשימה מנופחת של דרישותיו ושאיפותיו.

מתחיל ויכוח קשה בין האוצר ובין השר הנדרו, כשהשר משתדל להשיג כל לירה אפשרית, והאוצר משתדל להוריד את הסכום.

(המשך בעמוד 20)

ראת רסקו. היא מוכנה להכיר בתהייקרוי יות, כפי שמראה המדד שלה. היא מוכנה להוסיף תשלום עבור דמי-ניהול. תוספות אלו יגדילו את היקף החוזה מ-120 מיליון דולר ל-315 מיליון דולר, מכסימום. זהו הישג של ימים אלה, לאחר נסיעה מייור חדת של המנכ"ל יגאל ויינשטיין.

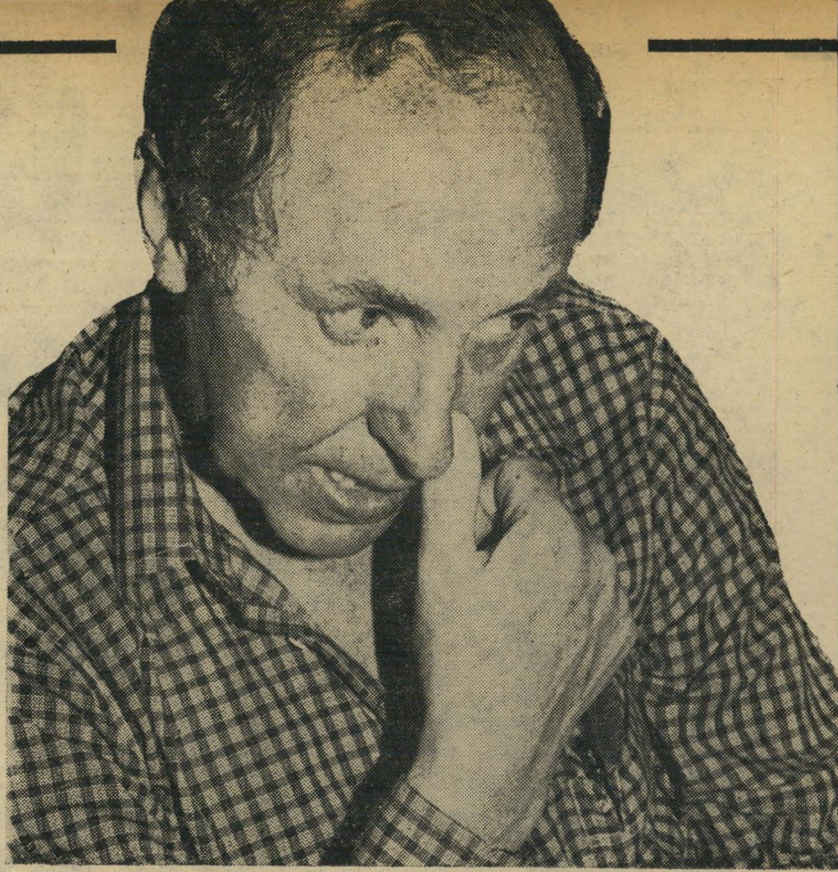
אך מה על ההפרש שהוא 160 עד 360 מיליון דולר? מי יכסה אותו? במיקרה השוב יהיה חלקה של רסקו בהפרש 16 מיליון דולר, או 96 מיליון לירות. במיקר רה הרע, יהיה חלקה בהפסדים 48 מיליון דולר, או 291 מיליון לירות.

כל זאת, כאמור, בהנחה שבוביט יסכים לשלם את חלקו בהפסדים, ואין כל סיבה כי יעשה זאת. יכול להיווצר גם מצב שבו יסרבו השותפים המקומיים לשלם, יגינו ורסקו, שהיא חברה חצי-ממשלתית ישראלי, לאכול את כל ה"לוקש". מה תעשה רסקו אז? תראה את חוות-הדעת המישי-סטית הישראלית הקובעת שהיא אחראית רק ל-4 מיליון דולר הפסדים, תסגור את העסק ותחזור הביתה?

אין ספק כי ממשלת ישראל תיאלץ לאלץ את רסקו להשלים את החוזה בעצרה, מה, לשאת בהפסד הצפוי, יהיה גדלו אשר יהיה.

(שאלת תם: מדוע לא הזמין גיבור הדי סוכנות היהודית חוות-דעת משפטית לפני שהירשה לרסקו לחתום על החוזה?)

יושבראש מועצת-המנהלים, מאיר דהי שליט, וכן גיבור הסוכנות היהודית אריה דולצין, אופטימיים. לדעתם, המדינה הדי זרה תשנה את החוזה כך שהיה לבסוף רווחים. אשרי המאמין. הפיתגם העממי אומר שחכם הוא מי שאינו נכנס לצרות שבנו יודע איך לצאת מהן. **הכל שאין**

השוחק הגרמני: איגואץ בוביט

600 מיליון לירות

בפרוייקט גראנדיז'י שהיא יזמה בקלות-הדעת, עומדת

חברת "רסקו" לשבור את השיא הלאומי של הפסדים

וחוסר-אחריות שנקבע על-ידי חברת "ורד" באפריקה

חכמים במועצת-המנהלים של "רסקו". אבל כשנותנים לעסקנים קטנים לנהל חברה ממשלתית בי חוקת כזה — אין לחתמלא על הדי תוצאות.

מנכ"ל "רסקו" קרוא ז'ל

ליון דולר (1).

בקצרה: רסקו נכנסה ראשה ורובה לי נעליים גדולות ממנה בהרבה. אין זאת איר מרת שהיא לא תעמוד במשימה, אך הדי שאלה היא באיזה מחיר. שכן, הסקר הסרי די, המשבח מאד את התיכנון המוקדם, מותח ביקורת קטלנית על הביצוע. הוא קובע כי לא הביאו בחשבון את תנאי השטח, את הריחוק מכל יישוב, את תנאי הארץ, בקצרה: רסקו לא התארגנה בזמנו למשימה כיאות, ולכן נגרם ביובו גדול של חומרים וזמן. זמן, בימינו, הוא כסף. מדיישה חלה התייקרות של לפחות 40% במחירי החומרים והעבודה — התייקרויות שאינן נכללות בחוזה הגרוע שעליו חתה מה רסקו (באמצעות השותף המקומי).

גורם ישראלי רציני כמו שירותי הנדסה סבור, כי יש להגיה להמשיך את העבודה לו במקום לרסקו, שלא הצליחה במשימה, ואשר ההפסדים שיצרה בגלל החוזה הרע עלולים להביא לחיסולה כחברה.

ממשלת-ישראל

תישא בהפסדים

כ אשר התבררה לרסקו התמונה הנוראה, נקטה כמה צעדים. ראשית כל, הביאה למקום מנהל חדש, את יחיאל גולדפרב, מי שהיה מנכ"ל סיבי דימונה. הוא הצטרף למנהל המקומי, עורכי-הדין דן זעירא. אחר נפתחו מגעים לשינוי החור זה. הטענה העיקרית של רסקו ושות' הדי תה, כי החוזה אינו הוגן, שכן אינו עונה על התייקרויות הריאליות בעולם ועל תנאי השטח. נציגי רסקו אף רמזו, כי במקרה שלא תיענינה תביעותיהם, לא יוכלו להמשיך בעבודתם.

הממשלה הזרה היתה מוכנה ללכת לק-

קרוא לא עשה דבר בלי להיוועץ בדולי צין, כך שאחרי פטירתו נושאים באחי ריות הישראלי לכל מעשי החברה ולחוזה החדש היושבראש דה-שליט גיבור הסוכי גות אריה דולצין.

רסקו ושות' החלו עובדות באותה מדינה זרה. כמתכננת כללית לקחה רסקו את חברת שירותי הנדסה לישראל. זה מאחר שלא היו לה בעלי-מיקצוע בתיכנון ארי כטיקטוני, לקחה קבלן מישנה — את הדי ארכיטקט דן איתן. גורמים ישראליים נדי ספים החלו נכנסים לעבודה, וככל שנכדי נסו אליה יותר התברר כי רסקו נכנסה לעסק שלא היה לה מושג מהו היקפו.

משך שמש שנים חדר היקף הדי עבודה וצמח מ-120 מיליון דולר לסכומים גבוהים בהרבה. מאיר דהי ראש מועצת-המנהלים, מאיר דהי שליט, אומר את הסכום החדש כי 280 עד 300 מיליון דולר, גורמיו הדי תיכנון סבורים כי יעבור את הדי 400 מיליון דולר, ואילו מנוישי הדי דיווחשבון לספיר אומרים את הדי סכום 600 מיליון דולר (1).

תוך שנה צמח סגל המתכננים של דן איתן באותה ארץ ל-200 איש בשכר מלא! ואילו סקר סודי של גורם זר שנעשה לג- בי הפרוייקט, קובע, כי אילו היתה חברה אמריקנית מקימה את הפרוייקט, הדי על התיכנון לבדו היו עובדים 1000 איש משך 4 שנים!

מכל הבחינות, הפרוייקט הזה הוא כיום פרויקט-הבנייה הגדול ביותר בעולם. הוא מיועד למגורי 30 אלף איש במקום אחד, ועוד 20 אלף איש במקום אחר. על הקבר לגים מוטל עוד לבנות יותר משני מיליון מטרים מרובעים בנייה! (לפי תחשיב ריי אלי של 210 דולר למטר, תעלה הבנייה הנוספת הדי לבדה למעלה מ-400 מיליון דולר, לעומת הסכום המקורי של 120 מ-